

مقدمه:

احداث باغات سالم، اصیل و اقتصادی در گرو استفاده از نهال سالم و استاندارد می باشد. استفاده از نهال های فاقد شناسه که کیفیت و سلامت آنها قابل تضمین نیست در آینده باغداران را با مشکلاتی از قبیل عدم اصالت رقم، انواع ناهنجاری های رویشی و زایشی، هدررفت سرمایه گذاری، کاهش عمر اقتصادی باغات و انتشار آفات و بیماری های گیاهی مواجه می کند. لذا استفاده از نهال هایی که دارای لیبل (شناسه) از موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال، و گواهی اصالت و سلامت می باشند لازم و ضروری است.

هدف اصلی یک باغدار چیست؟

ایجاد باغ میوه تجاری
بهره برداری بهینه از منابع تولید
پوشش هزینه ها و درآمد زایی

مزایای استفاده از نهال سالم:

- افزایش درآمد
- کاهش هزینه های تولید
- ارتقای کیفیت درخت
- سلامت درخت و کاهش خسارت بیماری ها

ویژگی های نهال استاندارد:

نهال مرکبات مورد نیاز بایستی از نهالستان های مجوزدار تهیه شود و دارای شناسه یا لیبل صادر شده از موسسه ثبت و گواهی بذر و نهال باشد. هرس اولیه نهال در نهالستان انجام شده باشد. به گونه ای که زیرمحل پیوند هیچ گونه شاخه اضافی وجود نداشته باشد. تاج نهال در ارتفاع حداقل ۵۰ سانتی متر تشکیل شده باشد. جهت انجام عملیات پیوندزنی عمل پیوند در ارتفاع ۲۰-۳۰ سانتی متر سطح خاک انجام پذیرد. نهال پیوندی مناسب نهالی است که دارای قطر ۲ سانتی متر در ۳۰ سانتی متر بالای سطح و ارتفاع ۱۰۰-۸۰ سانتی متر خاک باشد.

زمان کاشت نهال:

با توجه به شرایط منطقه مناسب ترین زمان کاشت نهال مرکبات از ۱۵ بهمن تا ۱۵ اسفند است. زمان مناسب بعد از رفع خطر سرما و قبل از فعال شدن جوانه است.

به منظور کاهش خسارت نهال، بهتر است در بعدازظهر کشت شود.

شرایط کاشت نهال:

قبل از کاشت نهال، زمین مورد نظر کاملاً تسطیح شود تا اجرای نقشه باغ و سیستم آبیاری به سهولت انجام گیرد.

سیستم مناسب احداث باغ در شرایط دشت، مربعی و در کوهستان مستطیلی است.

مناسب ترین فواصل کشت در سیستم مربعی برای پرتقال ۶*۶، نارنگی ۵*۵ و گریپ فروت ۸*۸ متر می باشد.

مناسب ترین فواصل کشت در سیستم مستطیلی برای پرتقال و لیموشیرین ۵*۴-۶*۵، نارنگی ۶*۵ و گریپ فروت ۸*۷ متر می باشد.

چاله ها در اراضی سبک با خاک عمیق به ابعاد ۵۰*۵۰ سانتی متر و در اراضی سنگلاخی کوهستانی ۱۰۰*۱۰۰ سانتی در نظر گرفته شود.

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
معاونت آموزش و ترویج

ویژگی های نهال سالم و استاندارد مرکبات و نحوه کاشت آن

مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی جنوب کرمان

سال انتشار: ۱۴۰۲

- **ارقام مناسب گریپ فروت:** رابی استار- ردبلاش- فلیم- مارش
- **ارقام مناسب لیمو:** مکزیکن لایم- پرشین لایم- لمون لیسبون- لیموشیرین
- **پایه های مناسب مرکبات:** پایه مناسب جهت کشت در مناطقی که دارای خاک عمیق هستند: نارنج
پایه مناسب جهت کشت در مناطقی که دارای اراضی سنگلاخی هستند: ولکامریانا

شناسنامه اثر:

- عنوان: ویژگی های نهال سالم و استاندارد مرکبات و نحوه کاشت آن
- نویسنده: منصوره امیرافضلی
- ویراستار ترویجی: مریم امیری بیدشک- صادق حسین زاده
- طراح و صفحه آرا: مهدی میجانی - جمشید افتخاری
- چاپ و نشر: اداره رسانه های آموزشی مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی جنوب کرمان
- سال انتشار: ۱۴۰۲
- شماره ثبت: ۰۲/۱۰۴/اب
- شمارهگان: ۱۰۰۰ نسخه
- آدرس: جیرفت- خیابان آزادی - سازمان جهاد کشاورزی جنوب کرمان-مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی- اداره رسانه های آموزشی و ترویجی - ک. پ. ۷۸۶۱۷۳۹۸۱۵
- وبگاه:

<https://sjkj.ir>

مسئولیت صحت مطالب با نویسنده است.

در مناطق بادخیز با بادهای گرم و خشک، پوشش نهال با برگ های خرما ضروری است.

استفاده از کود حیوانی گاوی پوسیده و عاری از علف های هرز و شوری به همراه کودهای فسفاته و پتاسه، به صورت مخلوط با خاک در کف چاله ها مفید و موثر است.

در هنگام کاشت نهال سعی شود محل پیوند حداقل ۳۰-۲۰ سانتی متر بالاتر از سطح خاک قرار گیرد.

جهت پیوند، همسو با بادهای غالب منطقه باشد.

● ارقام مناسب نارنگی:

کینو- کارا-وکیوا- محلی- اورلاندوتانجلو- مینئولا تانجلو- دانسی- یاشار- تانگور

● ارقام مناسب پرتقال:

مناطق دشت: انواع والنسیا(رودرد، اولیندا، فراست) مارس- سالوستیانا- محلی- هاملین- پارسون براون
مناطق کوهپایه: واشنگتن ناول- نیوهال- مورو- تاراکو

